

Ivan Križnar: Škofjeloško okrožje v narodnoosvobodilnem boju 1941-1945

Ivan Križnar nedvomno sodi med temeljite poznavalce razmer na Gorenjskem v času nacistične okupacije. S tem obdobjem se ukvarja raziskovalno kot zgodovinar, nenazadnje pa ga je doživljal kot mladenič tudi v »živo«. Z monografijo o škofjeloškem okrožju avtor ponovno potrjuje svojo usmeritev v proučevanje zgodovine ožjih teritorialno-političnih območij, kakršna so bila med vojno oblikovana okrožja Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Na tem področju Križnar že nastopa med drugim kot soavtor monografije o grosupeljsko-stiškem okrožju in kot avtor monografije o jeseniškem okrožju. Zlasti s slednjo monografijo je pričel še posebej načrtno obravnavati obdobje druge svetovne vojne na Gorenjskem, to je v pokrajini, kateri je sicer posvetil že številne razprave.

Knjigo o škofjeloškem okrožju odlikuje široka in zato metodološko zahtevnejša vsebinska zasnova. Avtor si je namreč prizadeval upoštevati vse bistvene vidike in dogodke, ki opredeljujejo obravnavano obdobje, tako da je škofjeloško okrožje Osvobodilne fronte le zunanji okvir, v katerega je zajeta raznovrstna problematika in ne le razvoj ter delovanje terenskih političnih organizacij odporniškega gibanja, kakor bi morda glede na naslov knjige pričakovali.

Vsebino knjige opredeljujejo cilji in dejavnosti glavnih akterjev takratnega dogajanja. S tega vidika je njeno vsebino mogoče razvrstiti v naslednje štiri temeljne tematske sklope: organiziranost okupacijske uprave, cilji in konkretni ukrepi nacističnih okupacijskih oblasti; nastanek in razvoj partizanskih enot, njihova bojna dejavnost ter taktika; organizacijska struktura in pestra dejavnost političnih organizacij odporniškega gibanja na terenu (to je Osvobodilne fronte, Komunistične partije Slovenije, Zveze komunistične mladine, Zveze slovenske mladine, Slovenske protifašistične ženske zveze) ter njihovo postopno uveljavljanje

kot nosilec nove, t.i. ljudske oblasti; nastanek, razvoj ter dejavnost gorenjskega domobranstva oziroma Gorenjske samozaščite, ki pa predstavlja glede na obseg omenjenega pojava manjši tematski sklop.

Avtor si je prizadeval za uravnoteženo obravnavo omenjenih tem v njihovi medsebojni vzročno-posledični povezanosti oziroma medsebojnem učinkovanju in je temu ustrezno tudi večše uredil besedilo, kar omogoča razbiranje notranje dinamike medvojnih procesov. Njegov cilj je bil predstaviti čimbolj celovito večplastno podobo takratnega dogajanja na širšem škofjeloškem območju, le-tega pa obravnava v nujnem obsegu tudi v kontekstu splošnih razmer na Gorenjskem. Celosten pristop med drugim bolj neposredno razkriva položaj posameznika v njegovem vojnem in civilnem vsakdanjiku in vsekakor predstavlja pomembno značilnost knjige.

Delo temelji na vsebinsko bogatem in obsežnem partizanskem, okupatorjevem in domobranskem arhivskem gradivu, na povojnih spominskih zapisih in krajevnih kronikah, na obsežni literaturi (med katero je treba še zlasti izpostaviti bogato serijo Loških razgledov), nekaj podatkov pa je avtor zbral tudi med še živečimi pričami obravnavanega časa. Vsekakor je pri zbiranju podatkov izkazal izjemno prizadevnost. Besedilo je izčrpno podprto z viri in je vseh opomb več kot 1200. Poleg tega so v knjigi objavljene številne fotografije iz fototeke Loškega muzeja Škofja Loka, ki so zelo domiselno izbrane in kot take predstavljajo pomemben zgodovinski vir. Med objavljenimi fotografijami praktično ni portretov oseb, ampak gre za tako imenovane akcijske fotografije, fotografije iz vsakdanjika, ki mnogokrat bolj kot pisana beseda bralcu živo in neposredno približajo takratni čas.

Kakor je vsako ožje območje, in celo vsak kraj, med okupacijo pisalo lastno specifično zgodbo, vpeto seveda v splošno viharno vojno dogajanje in soustvarjalo vseslovenski mozaik, ki je nastajal skozi štiriletno obdobje in ob koncu vojne, ko je bil ta mozaik dokončan, postalo v njem manjši ali večji, manj ali bolj opazen del, so jo pisali tudi kraji na škofjeloškem območju. V tem mozaiku pripada širšemu škofjeloškemu območju, ki je bilo od konca leta 1942 zajeto v samostojno teritorialno-politično enoto *okrožje Škofja Loka* (sestavljali so ga rajoni oziroma kasnejši *okrajji Škofja Loka, Medvode, Smladnik, Selca, Poljane in Žiri*), pred tem pa je spadalo v kranjsko okrožje OF, zaradi izredno intenzivnega dogajanja nedvomno opazno mesto. Tu so se zvrstili tudi dogodki, ki so presegli ozek lokalni značaj, odmev ter pomen. Nekateri izmed njih so dobili svoje mesto v širšem zgodovinskem spominu, ne glede na to, kakšne ocene in vrednostne sodbe nekaterim danes pripisujemo.

Med širše odmevnimi dogodki naj opozorimo samo na nekatere, ki predstavljajo učinkovitost in poraze partizanskih enot in odporništva nasploh, brezobzirnost nacističnih oblasti, ki so skušale odporiško dejavnost zatreti tudi z najbolj skrajnimi sredstvi ali, ki odražajo različne opcije Slovencev v okupacijskih razmerah. V niz takšnih dogodkov vsekakor sodijo: okupatorjev požig prve vasi na Slovenskem, to je Rašice septembra 1941; uničenje voda nemških policistov decembra 1941 v Rovtu, ki predstavlja ne le največji bojni uspeh Cankarjevega bataljona, temveč sploh največji uspeh slovenskih partizanov v letu 1941; poljanska

vstaja decembra 1941, ko se je pridružilo Cankarjevemu bataljonu okoli 380 prostovoljcev samo iz Poljanske doline; boj Cankarjevega bataljona v Dražgošah januarja 1942 in kruto maščevanje okupatorja (poboj 41 prebivalcev Dražgoš in uničenje vasi); težke izgube Prešernove brigade na Žirovskem vrhu avgusta 1943 (44 padlih in 96 ujetih borcev); delovanje t.i. Miklavčevega nepriznanega pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko leta 1943, v ozadju katerega je potekala pretkana igra gorenjskega gestapa, očiten pa je bil tudi partijski ekskluzivizem; množična streljanja talcev zlasti pozimi 1943-1944 (25 v Svetju pri Medvodah decembra 1943 in 25 v Šentvidu nad Ljubljano januarja 1944; za prebivalce Škofje Loke pa gotovo sodi med najtežje in pretresljive trenutke v celotnem obdobju okupacije 9. februar 1944, ko je okupator iz maščevanja za ustreljenega pripadnika SS ustrelil kar 50 talcev za Kamnitnikom); ne moremo pa tudi mimo kulturne ustvarjalnosti v okviru odporniškega gibanja v najbolj neugodnih okoliščinah, saj je prav na škofjeloškem območju izšla ena najbolj reprezentativnih publikacij, kar jih je bilo na Slovenskem natisnjenih v vojnem času, to je Prešernova Zdravljica.

Škofjeloško območje je kmalu po vstaji postalo temeljno oporišče odporniškega gibanja na Gorenjskem. Tu se je velik del okupacije zadrževalo pokrajinsko politično vodstvo (skupaj s posebnimi službami in ustanovami) ter od tu usmerjalo politično dejavnost v celotni pokrajini, vzdrževalo zveze z osrednjim vodstvom v Ljubljanski pokrajini, sčasoma pa navezalo tesne stike tudi s Primorsko. Enako je bilo to območje pomembno za partizanske enote zaradi naravnih značilnosti oziroma danosti, ki so nudile ugodne pogoje za zadrževanje in partizansko bojevanje enot osvobodilnega gibanja. Avtor pomembno ugotavlja, da so tudi vse večje partizanske formacije na Gorenjskem (od Cankarjevega bataljona, prek Gorenjskega in Škofjeloškega odreda do Prešernove brigade in Triglavske oziroma 31. divizije) večino večjih bojev bojevale prav na škofjeloškem območju. V zvezi s taktiko partizanskega bojevanja sodi, da so se zaradi gostega cestnega omrežja na Gorenjskem, ki je omejevalo manevrski prostor večjim partizanskim formacijam, izkazale kot primerne in učinkovite zlasti majhne in gibčne čete ter, da je bilo z razvojem partizanske vojske treba za uspešno bojevanje kombinirati pogoste napade majhnih partizanskih enot po vsej Gorenjski z občasnimi vdori brigad s hribovitega območja med Gorenjsko in Primorsko, kjer je prišlo do izraza prav škofjeloško območje.

Avtor knjige predstavlja razmere in dogajanja na obravnavanem območju po eni strani poudarjeno stvarno in faktografsko, saj so predvsem zgodovinski podatki, ki jih je našel v raznovrstnih virih, tisti, ki izrisujejo takratni čas. Šele na osnovi množice zbranih podatkov dela zaključke oziroma ocene. To je značilen avtorjev slog pisanja. Po drugi strani pa se pisec nehote pojavlja tudi v vlogi aktivnega udeleženca protiokupatorskega odpora in ne prikriva simpatij oziroma privrženosti idealom Osvobodilne fronte, kakor jih je takrat doživljal tudi sam. Avtor se tu jasno opredeli, zaradi česar ob današnjem različnem ocenjevanju tega obdobja vseh bralcev najbrž ne bo zadovoljil v celoti. Ne glede na omenjeno neprikrito pozitivno vrednotenje odpora proti okupatorju pa ostaja neokrnjena temeljna vrednost knjige z zgodovino pisnega stališča v ogromni množici dejstev, ki

jih le-ta prinaša; ta dejstva pa je avtor zbiral in neprizanesljivo zapisoval v skladu z metodo zgodovinopisnega raziskovanja, kjer zgodovina ne sme biti »samopostrežna trgovina«, iz katere jemlješ po potrebi oziroma vsečnosti. Avtor posamezne dogodke in procese ocenjuje, toda tudi če se bralec morda z njegovo interpretacijo ne strinja, ostajajo tu še vedno dejstva, ki imajo sama po sebi lastno vrednost in si je tudi na njihovi osnovi mogoče ustvariti drugačno sodbo, kot je morda avtorjeva.

Knjigo opazno označuje natančna oziroma podrobna ter izjemno strnjena obravnava dogajanja, temelječa na množici zbranih podatkov. Čeprav vsebine na tem mestu ni mogoče podrobneje predstaviti, naj kot primer vendarle navedemo rekonstrukcijo nastajanja prvih odborov OF v letu 1941. Ta rekonstrukcija je pomembna, saj dokazuje, kako pomembno vlogo so imeli pri snovanju prvih odborov ljudje različnih politično-ideoloških usmeritev, ne samo komunisti, kot se je včasih rado pretirano poudarjalo, seveda pa njihove vloge danes tudi ne gre zmanjševati. Rekonstrukcija pa tudi dokazuje, da so se v OF vključevali ljudje vseh slojev in od vsega začetka tudi ženske.

Razvoj Osvobodilne fronte in drugih množičnih organizacij avtor spremlja natančno skozi celotno vojno obdobje. Iz prikazanega je razvidno, da razvoj nikakor ni potekal premočrtno. Organizacije in s tem gibanje v celoti, se pravi tudi njegov oboroženi del, so doživljale plime in oseke; pri tem je bilo nedvomno najtežje obdobje leto 1942, ko so tako terenske organizacije kot partizanske enote doživljale številne udarce, razmere pa so se ponovno začele poslabševati v drugi polovici leta 1944 s krepitvijo gorenjskega domobranstva in se izredno zaostriale tik pred samim koncem vojne zaradi srdite okupatorjeve ofenzivnosti. Pri omenjenih rekonstrukcijah avtor ne navaja samo krajev, kjer so odbori različnih organizacij delovali (v obdobju množične organiziranosti se razumljivo omejuje le na ugotavljanje števila odborov), temveč tudi poimensko navaja množico aktivistov, ki so v teh odborih delovali. Čeprav podrobne predstavitve organizacij za širše bralstvo morda niso posebej atraktivne, je z zgodovinopisnega stališča tovrstno opravljeno delo izjemno pomembno, saj neposredno priča o množičnosti gibanja. To pa je že pomembna ugotovitev, ki ji mora pripadati ustrezno mesto, ne glede na politični predznak, ki ga je temu gibanju dajala Komunistična partija Slovenije.

Precej prostora pisec namenja materialni vojni škodi ter predvsem različnim kategorijam žrtvam med prebivalstvom, bodisi da gre za padle partizanske borce in aktiviste, talce, okupatorjeve žrtve med civilisti in domobranske žrtve. Posebno pozornost bodo gotovo vzbudile žrtve, katerih smrt je povzročila partizanska stran (partizanske enote in skupine Varnostno obveščevalne službe). V zvezi z njimi avtor ugotavlja, da so partizani izvajali številne usmrtitve resničnih in domnevnih nasprotnikov gibanja. Usmrčeni so bili zaradi obtožb, da pomagajo okupatorju, ki pa jih partizani marsikdaj niso mogli ustrezno preveriti in obtoženim dokazati, da so s svojim ravnanjem zakrivali smrt svojih rojakov oziroma jim kako drugače škodovali. V ozadju nekaterih usmrtitev slutimo ideološko in razredno ozadje. Take usmrtitve so razumljivo poglobljale razcep med prebivalstvom, ga odvrčale ali vsaj oddaljevale od OF in partizanov. Zvemo pa tudi o usmrtitvah znotraj samih

partizanskih vrst: npr. usmrnitev namestnika komandanta I. grupe odredov Alojza Pečnika, nekdanjega komandanta Kranjskega bataljona Jožeta Pesjaka ali pa sekretarja okrožja Škofja Loka Adolfa Sluge. Z obravnavanjem problematike žrtev, čeprav njegov namen ni bil sestaviti popoln seznam le-teh, je avtor med drugim z obravnavanjem konkretnih primerov predstavil zelo različne in mnogokrat nepregledne razmere, v katerih so ljudje izgubljali življenja. S svojo raziskavo je gotovo tudi prispeval k izpopolnitvi nacionalne zbirke žrtev druge svetovne vojne, ki jo pripravlja Inštitut za novejšo zgodovino v Ljubljani.

Avtor si je torej prizadeval predstaviti medvojne razmere v škofjeloškem okrožju kar zadeva tudi partizansko stran čimbolj stvarno in brez zamolčevanj. Takšno držo je poleg že omenjenih spornih usmrnitev izpričal tudi v številnih drugih primerih. Opozarja na primere oblastnega ponašanja. Kritičen je npr. do posameznih ravnanj in odločitev partizanskih vojaških in političnih vodstev. Naj omenimo samo dva primera: neupoštevanje obveščevalnih podatkov v zvezi s pripravo zadnje okupatorjevo-domobranske ofenzive marca 1945, zaradi česar sta tako vojska kot teren utrpela hude izgube ali pa ponašanje nekaterih terenskih aktivistov v tej isti ofenzivi, ko so se prikriili in prenehali z delom vse do konca vojne. Skratka avtor ne želi idealizirati razmer, po drugi strani pa večkrat poudarja, da je obstajalo v vrstah borcev in aktivistov mnogo pristnega tovarištva, da so borci, aktivisti in številni prebivalci tega območja izpričali mnogo požrtvovalnosti, nacionalnega ponosa, predvsem pa, da je glede na načrte nacističnih oblasti, ki niso ostali morda le na papirju, temveč jih je okupator takoj po prihodu začel tudi uresničevati, bil odpor ne samo upravičen temveč tudi nujen.

POPRAVKI V MONOGRAFIJI ŠKOFJELOŠKO OKROŽJE V NARODNOOSVOBODILNEM BOJU 1941 - 1945

Naslovnica monografije Škofjeloško okrožje v narodnoosvobodilnem boju 1941-1945

V monografiji Škofjeloško okrožje v narodnoosvobodilnem boju 1941 - 1945 so bralci med zelo številnimi točnimi podatki o takratnih razmerah in dogajanjih ter usodah okrog 1600 oseb ugotovili tudi nekaj napak in pomanjkljivosti. Nekateri škofjeloški partizani, ki so bili zaradi pomanjkanja orožja poslani v brigade, so avtorju Ivanu Križnarju zamerili, ker ni opisal tudi njihove borbene poti izven škofjeloškega okrožja, nekateri terenski aktivisti pa so mu očitali, da ni ugotovil in v knjigi navedel vseh članov vaških in uličnih odborov protifašističnih organizacij, ki so delovali skrbno prikriti pred okupatorjem in njegovimi pomagači, avtor pa se je omejil le na rekonstruiranje sestavov občinskih, rajonskih ter okrajnih odborov in komitejev ter okrožnega in pokrajinskega vodstva ter organizacij in ustanov. Spisi teh vodstev, ki so nastali v težkih okoliščinah pogosto v gozdovih, in so v njih za zaščito

udeležencev NOB pred okupatorjevim nasiljem navedena lažna imena udeležencev NOB, so po večini nepopolni in nekateri zaradi neustreznega hranjenja tudi slabo čitljivi, zato so nastale pri njihovem prepisovanju nekatere napake in pomanjkljivosti, nekatere napake pa je pisec povzel po spominih udeležencev takratnih dogajanj, ki po 60 letih niso povsem zanesljivi.

Knjiga z zgodovinskim orisom o NOB v medvojnem škofjeloškem okrožju je izšla maja 2003 v 1000 izvodih in je bila v nekaj mesecih razprodana. Ob njeni predstavitvi so bili bralci naprošeni, da o morebitnih napakah in pomanjkljivostih obvestijo pisca ali založnika. Nekateri bralci so ju na napake opozorili z željo, da bi bili njihovi sorodniki, soborci in prijatelji o njihovi dejavnosti za osvoboditev pravilno obveščeni, drugi so še posebej želeli, da se napak v tej knjigi izogibajo pisci, ki bodo dogajanja med nacistično okupacijo in NOB še naprej raziskovali in svoje ugotovitve objavljali. Občinsko združenje borcev Škofja Loka kot založnik je dobro leto po izidu knjige zbralo pripombe bralcev in ugotovilo, da v knjigi ni večjih vsebinskih napak, so pa kar številne drobne napake – neredko je napačna številka ali ena črka v besedi – ni pa moglo upoštevati neutemeljenih kritik. Ker nima finančnih sredstev za ponatis knjige, v kateri naj bi namesto ugotovljenih napačnih podatkov objavili pravilne, je sklenilo napake in glavne pomanjkljivosti objaviti v Loških razgledih, spisek napak, na katere je bilo opozorjeno, pa je poslalo vsem, ki so ga nanje opozorili, pa tudi šolam in knjižnicam s prošnjo, da ga vložijo v knjigo. Vsem bralcev se avtor in Območno združenje borcev Škofja Loka za opozorila o v knjigi navedenih napakah opravičujeta in iskreno zahvaljujeta.

- Str. 45 – 24. vrsta: namesto »dr. Jure Čović« pravilno » dr. Djordje Čavić«.
- Str. 58 – 13. vrsta: namesto » Trampuž« pravilno »Trampuš«; sekretar OF je postal Roman Trampuš-Urh, člani pa so bili Ferdinand Kovačič, Anton Peklaj in Andrej Škof; 23. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 62 – 11. vrsta: dodati »26. julija« pred besedo »zbrale«.
- Str. 68 – 4. vrsta: pred besedo »Kopaču« dodati besedo »vulgo«; zadnja vrsta: namesto »Spodnjo Sušo« pravilno »Spodnjo Lušo«.
- Str. 70 pod 46c: namesto »svedočima« pravilno »svedocima«.
- Str. 76 – 2. vrsta: namesto »Samotorice« pravilno »Babne Gore«.
12. vrsta: namesto »policiste« pravilno »carinika«; 40. vrsta: namesto »Krvavška« pravilno »Kokrška«;
- Str. 80 – 27. vrsta: izpustiti »poveljstvo bataljona opustilo po sporočilu, da so bile orožnikom poslane okrepitev«.
- Str. 88 – za številko »73d« dodati: »kar pa ni dokazano«, saj si je nemški smučarski oddelek v Lipnici pri Lancovem sposodil samo konja in sani za prevoz opreme na Jelovico; predzadnja vrsta dodati: »odšlo 7 borcev, nato pa še »v Kokrško četo«.
- Str. 93 – 7. vrsta: črtati »Stane Bečan«, ki ni bil ujet.
- Str. 104 – 12. vrsta: namesto »Janez« pravilno »Milan Cunder«.
- Str. 105 – 16. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 107 – pod fotografijo črtati »v spopadu s Poljansko četo«.
- Str. 115 – preboj Kranjčevega bataljona čez Karavanke bo podrobno opisan v knjigi Kranjsko okrožje med NOB.

- Str. 118 - 28. vrsta: namesto »junija« pravilno »julija«.
- Str. 121 - 41. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 122 - 7. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 124 - 9. vrsta: namesto »nega partizana pa so Nemci ujeli« pravilno »ranjenega Janeza Fajfarja-Aljošo so Nemci ujeli in nato ustrelili, gospodarja Franca Luznarja pa zapri v Begunje, od tam pa poslali v Dachau in naprej v Flossenburg, kjer je 25. aprila 1945 umrl ob evakuaciji taborišča.«
- Str. 130 - 18. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 152 - 29. vrsta: dodati »partizan« pred »Jože Poljanšek«.
- Str. 153 - 6. vrsta: dodati »so partizani« pred »ustrelili«.
- Str. 154 - 9. vrsta: dodati »so Nemci 17. novembra 1943 v Trebiji«.
- Str. 160 - 27. vrsta: namesto »Pivkova« »Jurca« »Joža«.
- Str. 168 - 33. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«; 40. vrsta: namesto »Sveti Peter« pravilno »Svetega Petra hrib«.
- Str. 169 - 28. vrsta: »so vojaki« dodati »7. junija 1943 ubili«.
- Str. 173 - zadnja vrsta namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 181 - 9. vrsta: Vlasta Kopača niso aretirali Nemci, pač pa domobranci in ga izročili Nemcem; 41. in 42. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 182 - 1. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.
- Str. 193 - 16. vrsta: za »Hlipu« dodati »domačiji Leopolda Žaklja«.
- Str. 208 - pod sliko: za »pionirji« dodati »iz Delnic«.
- Str. 212 - 6. vrsta: za »izdaje« dodati »dezerterjev«.
- Str. 220 - 39. vrsta: namesto »Petra hrib« pravilno »Sv.Petra hrib«; 41. vrsta: namesto »marca« pravilno »aprila«.
- Str. 226 - 24. vrsta: namesto »obeh« pravilno »treh«; 11. vrsta: namesto »9« pravilno »8« borcev.
- Str. 231 - 19. vrsta: namesto »Anton Stegnar« pravilno »Andrej Stegnar«.
- Str. 236 - 12. vrsta: namesto »20. julija vdrla v tabor francoskih prisilnih delavcev na Jesenicah« pravilno »v noči na 20. julij vdrla v delavsko naselje pod Mežaklo na Jesenicah in mobilizirala 124 delavcev: 60 Gorenjcev, 6 Italijanov in 58 francoskih prisilnih delavcev ter jih v treh skupinah odvedla na Mežaklo«, na koncu odstavka dodati: »Francoski delavci so v avgustu 1944 sodelovali pri prenosu partizanskih ranjencev iz bolnišnic Franje in Pavle na Notranjsko«; 16. vrsta: »v noči« dodati »na 1. julij 1944«.
- Str. 239 - zadnja vrsta »in« dodati »cerkve in mežnarije pri Sv. Tomažu«.
- Str. 241 - 36. vrsta: namesto »Žane« pravilno »Valentin«.
- Str. 243 - 37. vrsta: namesto »17. aprila« pravilno »17. avgusta«; 38. vrsta: namesto »Lužar« pravilno »Lužan«.
- Str. 249 - 4. vrsta: za »četniki« dodati »in domobranci«.
- Str. 256 - izpustiti pri Hafner Antoniji številko »55«.
- Str. 265 - 11. vrsta: namesto »k Tomažu« pravilno »v bližino Tomaža Čerina v Davči«.
- Str. 266 in 267 - 19. vrsta: namesto »Jože« pravilno »Ludvik Pogačnik«.
- Str. 274 - namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«.

- Str. 287 – pod fotografijo: namesto »Alenka« pravilno »Angela Mahnič«.
- Str. 290 – 2. vrsta: na koncu vrste dodati »nato Jože Žumer – Ivanov«; na koncu prvega odstavka dodati »Sekretarka okrajnega odbora Rdečega križa v okraju Selca-Poljane je postala Anica Peternel, ki je pred aretacijo prišla v partizane prek Jesenic iz Kranja«.
- Str. 291 – 35. vrsta: namesto »Podmlaka« pravilno »Mlaka pod Lušo«; 31. vrsta: namesto »Dragobačka« pravilno »Dragobaček«.
- Str. 306 – 5. vrsta: izpustiti »Vladimir Vane«, za številko 77j pa dodati »ranjenega Vladimirja Vana so domobranci odvedli in ga na poti proti Trebiji ustrelili«; 6. vrsta: namesto »Jazbini« pravilno »Jazbinah«; 15. vrsta: »med padlimi« dodati »15. aprila 1945 je bil«.
- Str. 307 – 37. vrsta: namesto »februarja 1944« pravilno »februarja 1945«.
- Str. 309 – 25. vrsta: dodati »V noči na 16. februar 1945 je II. bataljon Vojkove brigade brez uspeha napadal domobransko postojanko na Hlevnem vrhu«.
- Str. 310 – pod fotografijo: namesto »1944« pravilno »1945«.
- Str. 315 – 8. vrsta: zgorela je mati Ana Dolenc, ne pa tudi pastorek Franc; 9. vrsta: dodati »in Marija Naglič, Damjana Dolenca pa so Nemci tega dne ustrelili za pokopališčem v Poljanah«; predzadnja vrsta za številko 157j: ujete partizane domobranci niso obesili, marveč ustrelili, Albin Naglič pa je bil ustreljen v Škofji Loki.
- Str. 320 – 6. vrsta: namesto »aprila« pravilno »februarja«.
- Str. 330 – 24. vrsta: dodati »in pri Sv. Križu«.
- Str. 331 – 1. vrsta: namesto »1944« pravilno »1945«.
- Str. 340 – namesto »Volkswohlschaft« pravilno »Volkswohlfahrt«.
- Str. 344 – 30. vrsta: namesto »Sturmabteilungen« pravilno »Sturmabteilung«; namesto »Sicherheitdienst« pravilno »Sicherheitsdienst«; namesto »Reichspolizeibattalion« pravilno »Reichspolizeibatallion«.
- Str. 347 – 1., 2., 3., 4. in 5. vrsta: namesto »Trampuž« pravilno »Trampuš«; 19. vrsta: na koncu dodati »do 1988«.
- Str. 352 – namesto »Čović dr. Jure« pravilno »Čavić dr. Djordje«.
- Str. 361 – namesto »Košmrl Franc« pravilno »Miran Košmelj – Milenko«.
- Str. 364 – 12. vrsta: dodati »Luznar Franc 124«.

Avtor: Ivan Križnar